

MÓJ PIERWSZY BUDŻET

Planowanie zamiast
impulsywnego wydawania

CO TO BUDŻET I DLACZEGO JEST WAŻNY?

Budżet to prosty plan finansowy, który pomaga zarządzać pieniędzmi.

Dzięki budżetowi wiemy, ile pieniędzy mamy, na co je wydajemy i ile możemy odłożyć na później.

Jest to sposób na lepszą kontrolę finansów i unikanie sytuacji, w której wydajemy wszystko zbyt szybko.

Budżet uczy odpowiedzialności i pomaga podejmować mądre decyzje związane z pieniędzmi. Dzięki planowaniu wiemy, na co możemy sobie pozwolić, a z czego lepiej zrezygnować. Łatwiej jest wtedy odkładać pieniądze i spełniać swoje plany, na przykład kupić coś droższego w przyszłości.

Z CZEGO SKŁADA SIĘ BUDŻET?

Każdy budżet ma 3 podstawowe elementy:

Dochody

Wydatki

Oszczędności

Dobrze zaplanowany budżet uwzględnia wszystkie dochody, kontroluje wydatki, pozwala odkładać pieniądze na cel. Jednak jeśli wydatki są większe niż dochody, budżet nie funkcjonuje prawidłowo.

CO TO JEST DOCHÓD?

Dochód, to po prostu pieniądze, które dostajesz lub zarabiasz.

Prosto mówiąc:

jeśli coś robisz (np. pracujesz, sprzedajesz coś, pomagasz komuś) i dostajesz za to pieniądze, to te pieniądze są twoim dochodem.

DOCHODY W PIERWSZYM BUDŻECIE NASTOLATKA

W pierwszym budżecie nastolatka dochody są zwykle niewielkie, ale regularne.

Najczęściej pochodzą z:

- kieszonkowego od rodziców
- drobnych prac (np. pomoc sąsiadom, korepetycje młodszym uczniom)
- pracy dorywczej w weekendy lub wakacje
- prezentów pieniężnych (np. z okazji urodzin).

CO TO JEST WYDATEK?

Wydatek, to po prostu pieniądze, które wydajesz.

Czyli:

gdy płacisz za coś
i pieniądze znikają z twojej kieszeni,
to jest to wydatek.

WYDATKI W PIERWSZYM BUDŻECIE NASTOLATKA

Wydatki nastolatka dotyczą głównie codziennych potrzeb i przyjemności.

Najczęściej są to:

- jedzenie poza domem (np. sklepik szkolny, fast food)
  - rozrywka (kino, gry)
  - ubrania i dodatki
- transport (np. bilety na autobus lub pociąg)
- oszczędności na większe cele (np. telefon, rower).

DLACZEGO WARTO OSZCZĘDZAĆ?

- umożliwia realizację własnych celów, takich jak zakup sprzętu elektronicznego, wyjazdy czy rozwijanie pasji
- uczy samodzielności i odpowiedzialnego podejmowania decyzji
- pomaga unikać impulsywnych wydatków
- daje poczucie bezpieczeństwa finansowego

JAK ROZPOCZĄĆ OSZCZĘDZANIE?

Pierwszym krokiem jest wyznaczenie konkretnego celu oszczędzania. Może to być określona kwota lub przedmiot, który chcemy kupić w przyszłości. Następnie warto ustalić, jaką część otrzymywanych pieniędzy będziemy regularnie odkładać — nawet 10–20% to dobry początek.

GDZIE PRZECHOWYWAĆ OSZCZĘDNOŚCI?

- skarbonka lub pudełko na drobne oszczędności
- konto młodzieżowe w banku
- konto oszczędnościowe, które ogranicza pokusę wydawania pieniędzy

PLANOWANIE KRÓTKOTERMINOWE

Planowanie krótkoterminowe w rachunkowości i ekonomii to proces sporządzania planów finansowych i operacyjnych na okres do 1 roku, mających na celu zapewnienie płynności finansowej, kontroli kosztów i realizacji wyniku finansowego.

JAK OGRANICZYĆ ZBĘDNE WYDATKI?

- planować zakupy i unikać impulsywnych decyzji
- porównywać ceny przed zakupem
- zastanowić się, czy dana rzecz jest rzeczywiście potrzebna
- ograniczyć wydatki na gry, aplikacje i subskrypcje

CO PLANUJEMY?

Dochody

np. pensja, kieszonkowe, sprzedaż produktów

Wydatki

np. jedzenie, rachunki, szkoła, transport

Oszczędności

pieniądze odłożone na przyszłe potrzeby

Bieżące potrzeby

czyli to, co jest potrzebne teraz

CELE PLANOWANIA

Kontrola wydatków

- wiemy, na co wydajemy pieniądze

Unikanie impulsywnych zakupów

- nie kupujemy pod wpływem chwili

Oszczędzanie na określony cel

- np. telefon, wycieczka, gra

Lepsze gospodarowanie dochodami

- wydajemy mniej, niż zarabiamy

Bezpieczeństwo finansowe

- mamy pieniądze na nieprzewidziane wydatki

IMPULSYWNE WYDAWANIE A PLANOWANIE

✗ Impulsywne wydawanie:

kupowanie bez planu
wydawanie pieniędzy od razu

✓ Planowanie:

zastanawiam się przed zakupem
sprawdzam, czy mnie stać
odkładam pieniądze na cel

JAK STWORZYĆ BUDŻET DLA NASTOLATKA

- **Zrozum swoje dochody:** Kluczowym punktem w zarządzaniu finansami jest zrozumienie, jakie są twoje źródła dochodów i ile wynoszą.
- **Różne metody budżetowania:** Dobrze jest spróbować różnych podejść i znaleźć to, które najlepiej pasuje do twojej sytuacji.
- **Najpierw oszczędzaj, potem wydawaj:** Zawsze należy priorytetowo traktować oszczędzanie. Po odłożeniu części dochodów na oszczędności możemy wydawać resztę.

- **Śledź swoje wydatki:** Regularne monitorowanie wydatków pozwala na lepsze zrozumienie, gdzie idą pieniądze i co można poprawić.
- **Dostosuj swój budżet:** Twoje potrzeby i sytuacja finansowa mogą się zmieniać, więc zawsze dobrze jest dostosowywać budżet do bieżącej sytuacji.
- **Minimalistyczne podejście do wydatków**
- **Nie ulegaj presji rówieśników**
- **Używaj narzędzi budżetowania:** Zarówno nowoczesne technologie, jak i tradycyjne metody mogą być pomocne w zarządzaniu budżetem.

DZIĘKUJEMY ZA UWAGĘ :)

Aleksandra Gajny, Wiktoria Migdał, Oliwia Waleczek